

RAPORT NR 9

Zmiany prawne dotyczące walki z COVID dotyczące systemu kwalifikacji i konsekwencje ich wdrożenia

Raport cząstkowy monitorujący zmiany prawne dotyczące systemu kwalifikacji.

Anna Kunaszyk

Cel

Celem tego raportu jest przedstawienie i przeanalizowanie wprowadzonych w ramach Tarczy 1.0 oraz Tarczy 4.0 nowych uregulowań dotyczących możliwości przeprowadzenia walidacji drogą on-line oraz sposobu i trybu sprawdzenia kwalifikacji osób w dozorze technicznym. Wprowadzenie zmian prawnych było spowodowane walką z COVID 19 oraz ograniczeniami wynikającymi z wprowadzenia stanu epidemiologicznego.

Zmiany dla systemu walidacji wynikające z przyjęcia Tarczy 1.0

31 marca została przyjęta Ustawa o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw. Ustawa ta także regulowała kwestie prowadzenia przez instytucje certyfikujące walidacji on-line. Wiązało się to ze zmianami do ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji. Na mocy przyjętych uregulowań instytucje certyfikujące uzyskały możliwość złożenia wniosku o przeprowadzenie walidacji całości lub części efektów uczenia się wymaganych dla danej kwalifikacji rynkowej z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego. Opisany akt prawny jednocześnie wyłączał, w tym zakresie wymagania dotyczące walidacji określone w obwieszczeniu w sprawie włączenia danej kwalifikacji rynkowej do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Podstawowym warunkiem uzyskania zgody na przeprowadzenie, w ten sposób walidacji jest zastosowanie przez instytucję certyfikującą systemu teleinformatycznego, który umożliwi wiarygodne zweryfikowanie czy kandydat starający się o nadanie wybranej kwalifikacji rynkowej osiągnął wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji. Przyjęto, że stosowany w walidacji system teleinformatyczny i wykorzystane metody muszą spełnić określone warunki: umożliwiać identyfikację osoby przystępującej do walidacji, zapewniać samodzielność pracy tej osoby oraz stwarzać warunki do bezpiecznego przebiegu walidacji bez udziału osób trzecich.

Konsekwencje dla systemu i sposobu przeprowadzenia walidacji wynikające z przyjęcia Tarczy 1.0

Wprowadzenie stanu zagrożenia epidemiologicznego w kraju i ograniczenie możliwości prowadzenia działalności gospodarczej i edukacyjnej spowodowały, że instytucje certyfikujące działające także w sektorze chemicznym utraciły w znaczącym stopniu możliwość realizacji walidacji. Dotyczyło to każdej kwalifikacji rynkowej dla której przeprowadzona walidacja miała charakter stacjonarny. Nowe uregulowania prawne dały możliwość odstępstwa od zapisów zgłoszonych wniosków do ZSK i umożliwiły podmiotom przeprowadzenia walidacji w nowej elektronicznej formie. Dotyczyć to może wszystkich założonych efektów uczenia lub ich części. Żeby jednak zapewnić wiarygodność i transparentność procesu Ustawodawca zastrzegł warunki, które muszą spełniać zastosowany systemy informatyczne. Dotyczyło to także użycia metod walidacyjnych.

Wdrażane zmiany prawne mają także pośredni wpływ na opracowywane i zgłaszane nowe kwalifikacje rynkowe w sektorze chemicznym. Podmioty obecnie składające wnioski o wpisanie kwalifikacji rynkowej do ZSK zwracają uwagę na wprowadzenie zapisów umożliwiających realizację walidacji przy wykorzystaniu narzędzi informatycznych.

Zmiany dla systemu sprawdzania kwalifikacji osób w dozorze technicznym wynikające z przyjęcia Tarczy 4.0

Sejm 19 czerwca 2020 r. przyjął poprawki do tarczy antykryzysowej 4.0. Zmiany wynikające z Ustawy dotyczyły także dozoru technicznego. Do Ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym zostały wprowadzone zapisy odwołujące się do stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii w związku z zakażeniami wirusem COVID 19. Dotyczyły one także sposobu i trybu sprawdzenia kwalifikacji osób w dozorze technicznym. Dały one możliwość wydłużenia terminu wyznaczenie egzaminu. Dotyczy to jednak tylko przypadków, kiedy liczba składanych oraz rozpatrywanych

wniosków uzasadnia taką zmianę. Uregulowania prawne przyjęte w Ustawie dały także możliwość przeprowadzenia teoretycznej części egzaminu w formie zdalnej. Taka forma w sytuacji zapewnienia bezpieczeństwa uczestników stała się formą rekomendowaną. Tutaj podobnie, jak w wypadku walidacji muszą zostać spełnione określone warunki: sposób przeprowadzenia zapobiegający szerzeniu się zakażenia wirusem, zachowaniem należytych środków ostrożności oraz zachowanie możliwości identyfikacji osoby, której kwalifikacje się sprawdza. Wymogi obejmują także kwestie zabezpieczenia przebiegu egzaminu przed ingerencją osób trzecich. Trudno sobie wyobrazić realizację części praktycznej egzaminu drogą on-line. Dlatego też Ustawodawca zobowiązał tylko realizatora do przeprowadzania egzaminów w sposób zapobiegający szerzeniu się zakażenia wirusem i z zachowaniem należytych środków ostrożności.

Konsekwencje dla systemu sprawdzania kwalifikacji osób w dozorze technicznym wynikające z przyjęcia Tarczy 4.0

Podstawową konsekwencją wdrożonych zmian prawnych jest ułatwienie realizacji egzaminów w części teoretycznej i zapewnienie warunków bezpieczeństwa w części praktycznej. Biorąc pod uwagę istniejące ograniczenia zostały także poluzowane terminy związane z terminami ich przeprowadzenia.

Z jednej strony przyjęte zmiany udrożniły proces przygotowania i przeprowadzenia sprawdzenia kompetencji z drugiej stworzyły warunki do bezpiecznego i transparentnego przeprowadzenia egzaminów.

